

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/173/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8109202883
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8109202883.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa : C.. P. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v M., ul. F. 3, proti odporcom: 1. U.. U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, X.) U.. Z. V., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v U., ul. P. XX, X.) U.. O. T., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v G., ul. P. XX, X.) Anne I., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom v P., ul. L. O. 5, X.) U. Y., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, X.) B. P., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, X.) U. F., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, X.) E.. X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, X.) R. X., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom v F., B. XX/XXX, XX.) U. I., rod. V., nar. 05.XX.XXXX, bytom v F., ul. U. XX, XX.) X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v B., ul. M. XX, XX.) R. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX a 13.) Slovenskému pozemkovému fondu, IČO: 17 335 345, so sídlom v Bratislave, Búdková cesta č.36, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č.k. 28C/50/2009-430 zo dňa 26.09.2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Mení uznesenie súdu prvého stupňa tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi v 13. rade trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 317,45 Eur v lehote 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd 1.stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť odporcovi v 13. rade trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 634,40 Eur v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd 1.stupňa ustanovením § 146 ods. 1,2 §149 ods. 1 a § 150 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.).

V prípade zastavenia konania vo všeobecnosti platí, že žiaden účastník nemá právo na náhradu trov konania. Ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p. ustanovuje dve výnimky z tejto všeobecnej zásady, ktoré si vyžadujú zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Otázka zavinenia podľa prvej vety uvedeného ustanovenia sa však hodnotí iba podľa procesného výsledku. Druhá veta tohto ustanovenia je výnimkou z aplikácie § 146 ods.2 prvá veta. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia dospel súd k záveru, že v čase podania návrhu na začatie konania navrhovateľom na Okresný súd Prešov dňa 18.02.2009, navrhovateľ nesprávne označil okruh pasívne legitimovaných účastníkov tohto konania, keď ako odporcu v 13. rade označil Slovenský pozemkový fond, ktorého procesné postavenie v tomto konaní ako odporcu odôvodnil tým, že Slovenský pozemkový fond koná za neznámeho vlastníka. Slovenský pozemkový fond však nie je v tomto prípade nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, nakoľko nie je spoluvlastníkom spornej parcely. Vzhľadom na skutočnosť, že v zmysle § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. pozemkový fond koná za štát a neznámych vlastníkov, pred súdom vo veciach nehnuteľností vo vlastníctve štátu uvedených v osobitnom predpise, podielov spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu a poľnohospodárskych pozemkov, ktorých vlastníck nie je známy, a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu neznámych vlastníkov

je sporné, postupoval súd v konaní so Slovenským pozemkovým fondom ako zástupcom spoluvlastníka na neznámom mieste. Súd poukázal aj na skutočnosť, že navrhovateľ musel vedieť o tom, že jeho dedo L. V. zomrel ešte pred podaním návrhu na začatie tohto konania. Tomu svedčí aj vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 21.02. 2013 podľa ktorého bolo už z listinných dôkazov predložených súdu spolu s návrhom na začatie konania zrejme, že sa L. V. toho konania nemohol dožiť. Pokiaľ ide o vyjadrenie navrhovateľa, že je neznalý práva a súd ho mal upozorniť, že odporca v 13. rade nie je pasívne legitimovaný, súd poznamenal, že v súlade so zásadou, že neznalosť práva neospravedlňuje, pokiaľ navrhovateľ nemal dostatočné právne vedomie mohol sa dať zastúpiť advokátom alebo požiadať o ustanovenie advokáta. Nemôže si však vynucovať od ostatných účastníkov konania a súdu, aby mu poskytovali právne rady, čím by de facto došlo k narušeniu rovného postavenia účastníkov v občianskom súdnom konaní. Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že navrhovateľ zastavenie konania voči odporcovi v 13.rade procesne zaviniť a to tým, že podal návrh na začatie konania proti účastníkovi, ktorý nemal procesnú spôsobilosť byť účastníkom konania a preto je povinný v zmysle § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. nahradiť odporcovi v 13.rade trovy tohto konania. Súd priznal odporcovi v 13.rade trovy právneho zastúpenia za deväť úkonov právnej pomoci (príprava a prevzatie zastúpenia zo dňa 21.04.2009, účasť na pojednávaní dňa 07.10.2009, 20.09.2010, 22.11.2010, 02.02. 2011, 08.06.2011, 27.06.2012 a 17.09.2012 a písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 11.04.2012) vo výške po 51,45 Eur. Súd ďalej odporcovi v 13.rade v zmysle § 16 ods.3 vyhlášky priznal režijný paušál 2 x 6,95 Eur, 2 x 7,21 Eur, 2 x 7,41 Eur a 3 x 7,63 Eur, teda spolu 66,03 Eur. Tarifná odmena a režijný paušál tak u odporcu v 13.rade spolu predstavujú sumu 529,08 Eur (463,05 Eur + 66,03 Eur), čo po zvýšení o 20 % daň z pridanej hodnoty v zmysle §18 ods. 3 vyhlášky, ktorej bola právna zástupkyňa odporcu v 13.rade JUDr. Renáta Bačárová, PhD. úlatcom, predstavuje trovy právneho zastúpenia (a tým aj trovy konania) vo výške 634,90 Eur. Vzhľadom na výšku navrhovateľovho starobného dôchodku v aktuálnej výške 403,30 Eur mesačne a pri zohľadnení výdavkov navrhovateľa na bývanie vo výške 112,64 Eur mesačne, skutočnosti, že býva v byte, ktorého vlastníkom je jeho syn, stav v jeho pomerne značného nehnuteľného majetku, neexistujúce dlhy, záväzky a ani zvýšené výdavky spojené so zhoršeným zdravotným stavom, mal súd za to, že navrhovateľove sociálne a majetkové pomery nie sú natoľko nepriaznivé, aby odôvodňoval postup súdu podľa § 150 ods.1, ktorého aplikovanie umožňuje zákon len v skutočne výnimočných prípadoch. Súd v tejto súvislosti poukazoval aj na skutočnosť, že odporca ako účastník konania mal právo zvoliť si zástupcu z radov advokátov, pričom úkony, ktoré v mene odporcu v 13.rade vykonal jeho právny zástupca sú úkonmi účelnými a potrebnými na uplatňovanie prípadne bránenie jeho práva a uplatnením § 150 ods.1 by došlo k neúmernému zásahu do jeho práv. Vzhľadom na to, že odporca k 31.10.2012 odvolal plnú moc udelenú JUDr. Renáte Bačárovej PhD., nezaviazal súd navrhovateľa na úhradu trov konania odporcu v 13.rade na účet jeho právnej zástupkyne, ale priamo odporcovi v 13.rade.

Proti tomuto uzneseniu včas podal odvolanie navrhovateľ. Navrhol aby odvolací súd zmenil uznesenie tak, že sa odporcovi v 13.rade trovy konania nepriznávajú, teda že navrhovateľ nie je povinný nahradiť odporcovi v 13.rade trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia. Namietal, že v jeho prípade sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, podľa ustanovenia § 150 O.s.p., keď súd nemusí náhradu trov konania priznať. Navrhovateľ nemal záujem ísť do súdneho sporu, chcel sa dohodnúť s odporcami na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Pretože odporcovia na to nereagovali, bol nútený obrátiť sa s návrhom na súd. Uplatnením ustanovenia § 150 O.s.p. by nedošlo k neúmernému zásahu do práv odporcu v 13.rade. Navrhovateľ zobral návrh voči odporcovi 13.rade späť. Sociálne postavenie navrhovateľa vyplýva z jeho návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, z poľnohospodárskej pôdy nemá navrhovateľ žiaden príjem. Vzhľadom na svoje majetkové a sociálne pomery navrhovateľ si nemohol dovoliť vybrať zástupcu z radov advokátov a žiadosť o pridelenie bezplatného advokáta súd by bol zamietol ak neprihliadol k sociálnemu postaveniu navrhovateľa. Na prvom pojednávaní dňa 07.10. 2009 advokátka odporcu v 13.rade sa pýtala komu patrí podiel Jána Birčáka, navrhovateľ sa k nemu prihlásil a nikto z odporcov nenamietal. Teda advokátka prejavila vedomosť o tom, že ide o zosnulého vlastníka lenže všetko čo odznelo na pojednávaniach nebolo uvedené v zápisniciach a navrhovateľ nemá právne vzdelanie aby mohol posúdiť dôležitosť tejto skutočnosti. Vzhľadom na túto skutočnosť, súd mal vyžiadať od navrhovateľa doloženie úmrtného listu a pojednávanie z toho dôvodu odročiť. Už len touto skutočnosťou došlo vlastne k naplneniu ustanovenia ods.1 § 150 O.s.p. V prípade vyžiadania úmrtného listu pred pojednávaním zástupkyňou odporcu v 13.rade, nemala byť ani predvolaná na pojednávanie právna zástupkyňa, ktorá zastupovala iba štát a neznámych či neidentifikovaných vlastníkov. Odporca, ktorý bol zastúpený v 13.rade v konaní advokátkou vo vyjadrení nenamietal svoju pasívnu legitimáciu. Odporca v 13.rade ma dostatok odborne

znalých zamestnancov ako štátny orgán, ktorí mohli a mali dať vyjadrenie k návrhu v tom zmysle, že odporca v 13.rade nie je pasívne legitimovaný, čím by sa predišlo zbytočným trovám konania.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu 1.stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že na pojednávaní konanom v danej veci dňa 17.09.2012 navrhovateľ uviedol, že na Okresný súd Prešov podal návrh na začatie dedičského konania, ktoré sa vedie pod sp. zn 35D/1009/2012, kde by vlastne malo ísť k náprave v tom, aby Slovenský pozemkový fond nefiguroval ako vlastník týchto pozemkov, respektíve správca neznámych vlastníkov, pretože toto by malo prejsť riadne do dedičstva po poručiteľovi L. V.. Navrhovateľ zároveň doložil súdu návrh na začatie dedičského konania zo dňa 05.09.2012 po poručiteľovi L. V., ktorý zomrel XX.XX.XXXX a jeho Úmrtný list. Právna zástupkyňa odporcu v 13.rade JUDr. Renáta Bačárová, PhD. LL.M., na to uviedla, že pokiaľ je pravdou, že navrhovateľ dal na Okresný súd Prešov návrh na dedičské konanie po dedovi L. V., ktorého zastupuje Slovenský pozemkový fond ako odporca v 13.rade, je potrebné voči tomuto účastníkovi konanie zastaviť, pretože Ján Birčák zomrel pred podaním návrhu. Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 30.01.2009 č.k 28C/50/2009-366 konanie voči odporcovi v 13.rade zastavil a navrhovateľa zaviazal nahradiť odporcovi v 13.rade trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 634,90 Eur v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 30.04.2013 č.k. 17Co/65/2013-393 zrušil uznesenia súdu prvého stupňa vo výroku o trovách odporcu v 13.rade a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.05.2013. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že úlohou súdu prvého stupňa bude vyhodnotiť, či v prejedávanej veci sú také dôvody, pre ktoré by bolo možné aplikovať ustanovenie § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o trovách konania podľa §146 ods. 2 O.s.p. Tieto dôvody zistí na strane navrhovateľa, ale aj na strane odporcu v 13.rade a po ich dôkladnom vyhodnotení už aj s poukazom na všeobecné zásady aplikované pri rozhodovaní o trovách konania vo veci, teda o trovách konania navrhovateľa a odporcu v 13.rade, rozhodne.

Podľa ustanovenia § 146 ods.2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Odvolací súd súhlasí so záverom súdu 1.stupňa, že v prípade zastavenia konania vo všeobecnosti platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Ustanovenie §146 ods.2 O.s.p. ustanovuje dve výnimky z tejto všeobecnej zásady, ktoré si vyžadujú zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Otázka zavinenia podľa prvej vety uvedeného ustanovenia sa hodnotí iba podľa výsledného výsledku, druhá veta tohto ustanovenia je výnimkou z aplikácie § 146 ods. 2 prvá veta.

Súd prvého stupňa vzhľadom na skutočnosť, že v čase podania návrhu na začatie konania navrhovateľ dňa 18.02.2009 nesprávne označil okruh pasívne legitimovaných účastníkov, keď ako odporcu v 13.rade označil Slovenský pozemkový fond, ktorý koná za neznámeho vlastníka, avšak tento nie je v danom prípade nositeľom hmotnoprávnej povinnosti nakoľko nie je spoluvlastníkom spornej parcely, správne vyhodnotil, že navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania voči odporcovi v 13.rade. Navrhovateľ musel vedieť o tom, že jeho dedo Ján Birčák zomrel ešte pred podaním návrhu na začatie tohto konania. Tomu svedčí aj vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 21.02.2013, podľa ktorého bolo už z listinných dôkazov predložených súdu spolu s návrhom na začatie konania zrejmé, že sa Ján Birčák tohto konania nemohol dožiť. Súd 1. stupňa sa zaoberal aj aplikáciou ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu k navrhovateľovi a konštatoval, že vzhľadom na výšku navrhovateľovho starobného dôchodku 403,30,- Eur mesačne a pri zohľadnení výdavkov navrhovateľa na bývanie vo výške 112,64 Eur mesačne, skutočnosti, že býva v byte, ktorého vlastníkom je jeho syn, stav jeho pomerne značného nehnuteľného majetku, neexistujúce dlhy, záväzky a zvýšené výdavky spojené so zhoršeným zdravotným stavom, mal za to, že navrhovateľove majetkové a sociálne pomery nie sú natoľko nepriaznivé aby odôvodňovali postup súdu podľa ustanovenia § 150 ods.1 O.s.p.

Odvolací súd súhlasí s právnym názorom súdu 1.stupňa, že v danom prípade nie je namieste aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. , zároveň odvolací súd konštatuje, že súd 1.stupňa správne konštatoval, že zo strany odporcu v 13.rade bolo realizovaných deväť úkonov právnej pomoci a to príprava a prevzatie zastúpenia, zo dňa 21.04.2009, účasť na pojednávaní dňa 07.10.2009, 20.09.2010, 22.11.2010, 02.02.2011, 08.06.2011, 27.06.2012 a 17.09.2012 a písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 11.04.2012. Správne súd 1.stupňa vypočítal výšku tarifnej odmeny i výšku režijného paušálu a pripočítal daň z pridanej hodnoty, ktorého platcom bola právna zástupkyňa odporcu v 13.rade. Trovy právneho zastúpenia tak skutočne predstavujú sumu 634,90 Eur.

Odvolací súd však má za to, že súd 1.stupňa nesprávne vyhodnotil zavinenie účastníkov konania, keď konštatoval, že iba sám navrhovateľ zavinil potom čo zobral návrh späť zastavenie konania.

Odvolací súd má za to, že zavinenie navrhovateľa vo vzťahu k odporcovi v 13.rade, ktorým je Slovenský pozemkový fond a ktorý je skutočne odborne zdatný, možno spravodlivo posúdiť na 50 %.

Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ nepopiera, že mal vedieť o tom, že jeho dedo L. V. zomrel ešte pred podaním návrhu na začatie konania. Pravdou je však aj to, že odporca v 13.rade vzhľadom na svoje odborne skúsenosti a aktívny postoj v konaní mohol a mal tak, ako namietal navrhovateľ, namietat svoju pasívnu legitímáciu v konaní. Odvolací súd v tejto súvislosti zohľadnil, že navrhovateľ nebol v konaní zastúpený právnym zástupcom.

Odvolací súd preto posúdil zavinenie navrhovateľa i odporcu v 13.rade tak, že za účelne vynaložené trovy konania vo vzťahu k odporcovi v 13.rade, považuje 50 % trov odporcu v 13.rade tak ako si ich v konaní uplatnil.

Preto odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 220 zmenil uznesenie súdu 1.stupňa tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi v 13.rade trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 317,45 Eur v lehote 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Vzhľadom na sociálnu situáciu odporcu, ktorá síce tak, ako odvolací súd uviedol vyššie nie je dôvodom na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p.,ale pri lehote splatnosti 3 dní, mohla by zasiahnuť do sociálnych pomerov navrhovateľa v zmysle ustanovenia § 160 ods.1 prvá veta O.s.p. uložil dlhšiu lehotu a to 60 dní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.